

1 שיהיה זה כמו שהקב"ה מכניס אורחים, וביקור חולים של הקב"ה כפי שנמשך למטה, ה"ז כמו שמדת
2 חסד שלמעלה עומדת ומשמשת למטה, שזהו ענינו של אברהם³⁰ -

3 אבל כיון שזהו מ"דברים שאין להם שיעור" - לכן נצטער אברהם (שהרי יכולים להתקיים שניהם).

4 גם אפשר לומר, שהכנסת אורחים על-ידי אברהם היא ענין של גמילות חסדים יותר מאשר ביקור
5 חולים דהקב"ה, ולכן נצטער, והיה צריך להיות "וישא עיניו והנה שלושה אנשים וגו'". עד כאן מאמר
6 המוסגר.

7 ה. מפרשים³¹ מתרצים הקושיא למה ביקר הקב"ה את אברהם רק ביום השלישי - כי ביום הראשון
8 היה אברהם עסוק במילת "אנשי ביתו יליד בית ומקנת כסף"³². (גם יש לומר - על-פי מאמר רז"ל³³ על
9 הפסוק³⁴ "וכרות עמו הברית", שאברהם "היה מתיירא שהיה זקן .. שלח (הקב"ה) ידו ואחז עמו" -
10 שביום הראשון היה כבר הקב"ה אצל אברהם וביקר אותו, ולא היה צריך להיות "וירא" כדי לבקרו).
11 וביום השני - אין סכנה, כי הסכנה היא רק ביום הראשון וביום השלישי³⁵.

12 אבל תירוץ זה אינו מספיק, כי: (א) מצות ביקור חולים היא גם לחולה שאינו מסוכן, (ב) רש"י
13 סובר³⁶ שגם לפני היום השלישי יש סכנה, ואדרבא, אז יש סכנה גדולה יותר לגבי היום השלישי, ואם-כן
14 למה אומר רש"י "יום שלישי למילתו היה"³⁷?

15 ה'אור החיים הקדוש' מתרץ, שהטעם שהקב"ה המתין בביקור חולים עד היום השלישי הוא, לפי
16 ש"אין מבקרין את החולה אלא מיום שלישי והלאה"³⁸. ואף-על-פי ש"קרובים נכנסים מיד לבקרו"³⁹,
17 והרי הקב"ה הוא קרוב לבני-ישראל (כמו שכתוב⁴⁰ "מי גוי גדול אשר לו אלקים קרובים אליו"),
18 מכל-מקום לא בא הקב"ה לבקרו עד היום השלישי, כי זה ש"קרובים נכנסים מיד לבקרו" הוא מפני
19 שעל-ידי ביקורם לא מתפרסם דבר חוליו (מה-שאין-כן על-ידי ביקור של רחוקים נעשה פרסום, "אוושא
20 מילתא")⁴¹, וטעם זה לא שייך אצל הקב"ה, כי אף-על-פי שהוא קרוב, הרי זה "בפרסום כל העולמות".

21 אבל תירוץ זה אינו מובן, כי: (א) הקב"ה היה יכול לבוא לבקרו באופן שלא יהיה פרסום, (ב) גם
22 ה"וירא אליו הוי" לא היה באופן של פרסום, שהרי היה זה "כחום היום", ולא היו עוברים ושבים⁴².
23 ומזה שלמטה לא היה הדבר מפורסם, מוכח, שגם למעלה לא היה זה מפורסם (שהרי צריך להבטיח
24 שלא יהיה "אוושא מילתא" גם למעלה, מצד המקטרגים), דכיון שכל הענינים שלמטה משתלשלים
25 מהענינים שלמעלה, הרי מובן שהם בדוגמתם.

26 ו. ויובן זה בהקדם המבואר בחסידות⁴³ במעלת מצות מילה שקיים אברהם אבינו לגבי מה שקיים
27 כל התורה כולה עד שלא ניתנה⁴⁴:

28 קיום כל התורה על-ידי אברהם אבינו, היה (א) בכח עצמו, (ב) המצוות שקיים לא היה בהם הכח
29 לחזור בקדושתם בדברים הגשמיים שבהם נעשו המצוות, שהם - הדברים הגשמיים - ייעשו קדושים.

30 ענין זה הוא מהמעלות שבמצוות שאנו מקיימים לאחר מתן-תורה לגבי המצוות שקיימו האבות -

סכנה (וכתב שם, שהסוכרים שאין הפרש בין יום א' ליום ב',
גורסים כגירסת הטור שלא כתב יום ג', עיי"ש. וצ"ע, שהרי רש"י
ס"ל שאין הפרש כו' כנ"ל, ובפירושו עה"ת כתב יום שלישי
למילתו ה'). אך לפימ"ש הרמב"ם, תירוצו הוא גם לדעת רש"י.
(39) טושו"ע יו"ד שס"לה (וידועה התמי' על שלא הביאו
הרמב"ם).

(40) ואתחנן ד, ז.

(41) ב"ח ביו"ד שם.

(42) ב"מ פו, ב. פירש"י עה"ת במקומו.

(43) ראה בכ"ז לקו"ש ח"א ע' 41. ח"ג ע' 758 ואילך,

ובהנסמן שם.

(44) יומא כח, ב. קידושין פב, א.

(30) זח"א רסד, ב (נתבאר בפרדס שכ"ב פ"ד. ד"ה וידבר
אלקים גוי' לאמר תרס"ד (סה"מ תרס"ד ע' ע).

(31) רא"ם במקומו.

(32) ס"פ לך לך.

(33) ב"ר פמ"ט, ב. יל"ש נחמי' עה"פ (רמז תרעא). רש"י

ס"פ לך לך.

(34) נחמי' ט, ח.

(35) וכמ"ש הר"ן שבת קלד, ב.

(36) שבת שם.

(37) וכמו שהקשה שם הרא"ם עצמו.

(38) רמב"ם הל' אבל פ"ד ה"ה. - באוה"ח שם כתב שרק

ביום א' אין מבקרין, ולכן תיזן זה לדעת הר"ן שביום ב' ליכא